

Μαρία Κατσουνάκη, Είμαστε η παιδεία μας

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Στοχασμός

<https://epopteia.gr/1121/imaste-i-pedia-mas/>

Γιατί άραγε ενώ εδώ και δεκαετίες, δεκάδες χιλιάδες νέοι συμμετέχουν στις Πανελλαδικές Εξετάσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, σπουδάζουν και αποφοιτούν, το πολιτιστικό και μορφωτικό επίπεδο της χώρας παραμένει χαμηλό; Γιατί, δηλαδή, η επιθυμία (υπαρκτή ή επιβεβλημένη) για ανώτατες σπουδές συνυπάρχει με άνθηση των χειρότερων χαρακτηριστικών της ελληνικής κοινωνίας και υποστολή όλων εκείνων που οδηγούν στην κατάκτηση της, μετά κόπου και αξιολόγησης, «αριστείας»; Στην πρώτη ερώτηση εμπεριέχεται ενδεχομένως και μέρος της απάντησης: πώς είναι δομημένο το σύστημα των εξετάσεων, τι σημαίνει «θέλω να μπω στο πανεπιστήμιο» για τον υποψήφιο, τι σημαίνει μπαίνω στο πανεπιστήμιο με βαθμολογία ακόμη και πολύ κάτω από τη βάση του 10, ποιο είναι το επίπεδο των σπουδών, κ.ο.κ. Εδώ και δεκαετίες η είσοδος στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ο κύριος στόχος στη ζωή της ελληνικής οικογένειας. Στόχος και τρύπα την ίδια στιγμή. Για την ακρίβεια, όλο και μεγαλύτερη «τρύπα» που οδηγεί είτε σε κάποιο πανεπιστήμιο του εξωτερικού είτε στην ανεργία ή και στα δύο.

Στον πυλώνα (έτσι δεν τον αποκαλούμε;) «εκπαίδευση» κατοικούν παθογένειες μέσα από τις οποίες εύκολα διαβάζει κανείς την ελληνική κοινωνία και πολιτεία, τον «ελληνικό» τρόπο σκέψης και προσέγγισης της πραγματικότητας. Τα διαχρονικά προβλήματα της εκπαίδευσης διαμορφώνουν συστήματα αξιών, παρασιτισμού, κακώς εννοούμενου «επιβιωτισμού» –καθώς κατρακυλάει εύκολα στο άδειασμα και στην ανημπόρια– διαπλοκών, ωχαδελφισμού, εξυπνακισμού, στρεβλού ανταγωνισμού (χωρίς κανόνες), ένα πλέγμα υστερήσεων και παραμορφώσεων.

Μέσω της εκπαίδευσης, όλων των βαθμίδων, μαθαίνουμε ή δεν

μαθαίνουμε να διαβάζουμε ιστορία, να σεβόμαστε το περιβάλλον, να αξιολογούμε και να αξιολογούμαστε, να επιχειρηματολογούμε, να προχωρούμε. Η εκπαίδευση παρέχει τα εργαλεία για να μπορούμε να κάνουμε αναγωγές στη «μεγάλη εικόνα» του κόσμου ή για να βυθιζόμαστε στον «άκρατο υποκειμενισμό» του μικρού, πεπερασμένου και αενάως επαναλαμβανομένου. Ανάμεσα στον μιμητικό καθωσπρεπισμό, στις στρογγυλεμένες και καλοδιατυπωμένες παπαγαλίες της Βουλής των Εφήβων και στη σκέψη που αναπνέει ελεύθερα, συνθέτει και συνδυάζει, με επάρκεια και πρωτοτυπία, η διαδρομή είναι μακριά και επίπονη.

Είμαστε η (ευρύτερη) παιδεία μας, εκκινώντας από την (στενότερη) εκπαίδευσή μας. Είμαστε η μαθητεία μας στις τάξεις του δημοτικού, του γυμνασίου, του λυκείου, του πανεπιστημίου. Μας αρέσει αυτό που είμαστε;

Μαρία Κατσουνάκη

Πηγή: *Καθημερινή*